

Az MTMT használat teljes körű bevezetése kutatóegyetemi környezetben

Bernátskyné Babus Csilla * csilla.babus@ek.szte.hu

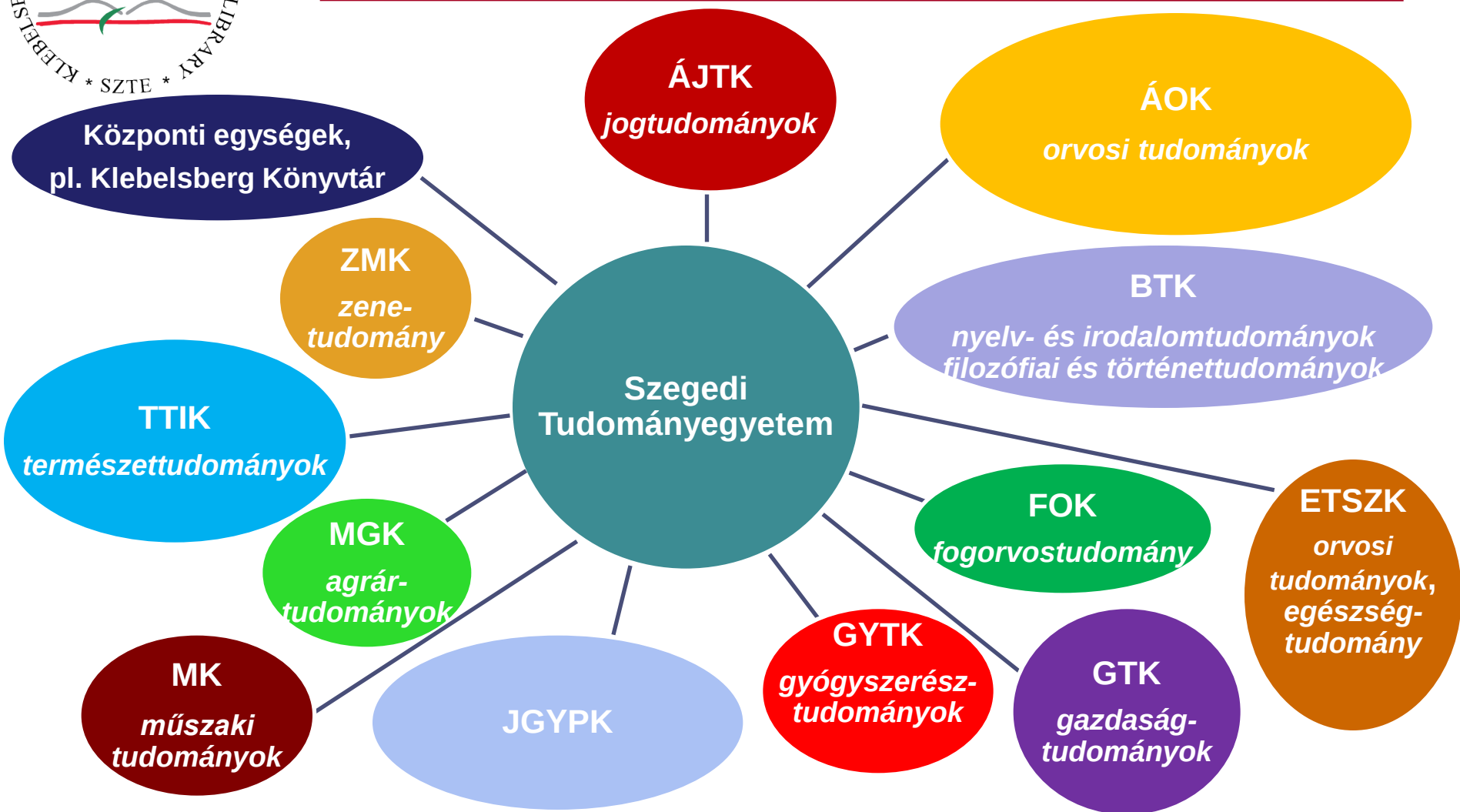
Workshop, 2013. március 26-28.

A Szegedi Tudományegyetem **2010** nyarán csatlakozott az MTMT-hez. Ezt követően az **SZTE Klebelsberg Könyvtár** kapta azt a feladatot, hogy koordinálja az intézmény egységeihez tartozó szerzők publikációs és idézettségi adatainak rögzítését az MTMT-ben.

A Könyvtárban ekkor a jól működő Egyetemi Gyűjtemény egyik feladata volt az SZTE-n dolgozó oktatók, kutatók publikációinak gyűjtése, katalogizálása.

- Szervezése **1970**-ben indult az akkori, **3 kar**ból álló József Attila Tudományegyetemen és a SZOTE-n
- a 2010-ig megjelent munkák bibliográfiai adatainak rögzítésével több, mint 160 000 rekord alkotta ezt a helyi publikációs adatbázist, amely **idézettségi adatokat nem tartalmazott**.
- Beszolgáltatási problémák (kevés kiadói példány, saját példányok hiánya)

A Könyvtár felismerte a helyi bibliográfiai adatbázisok mellett egy online elérhető, nemzeti bibliográfiai adatbázis használatának szükségességét, de **számos akadály**ba ütközött az MTMT használatának elterjesztése az Egyetemen.

Az SZTE oktatói/kutatói közül kevés regisztrált felhasználója volt az MTMT-nek, még kevesebben használták aktívan

- a szakszerűtlen adatfeltöltés nagyon sok hibás rekordot eredményez(ett).

Idegenkedés az MTMT-től

- könyvtárosok: a szerzői adatfelvitel nem elég precíz, bibliográfiai szempontból nem szakszerű,
- oktatók/kutatók: miért kell elvégezniük olyan feladatot, amit hosszú évekre visszamenőleg a Könyvtár vállalt magára,
- mindenki egyéni elképzelés szerint, számtalan különböző formátumban készítette a saját bibliográfiáját.

A Könyvtárunk munkatársai sem ismerték a programot.

Az egyes tudományterületek saját publikációs szokás- és szabályrendszerrel rendelkeznek, különböző bibliográfiai elvárásaik vannak egy adatbázissal szemben.

Nem valósult meg a két adatbázis közötti adatcsere lehetősége.

Az SZTE 12 karának egységei és az Egyetemi Könyvtár között hosszú évek alatt kialakított publikáció beszolgáltatási rendszer nem volt összeegyeztethető az MTMT-vel.

- a helyi bibliográfia rekordjait könyvtárosok rögzítették, nyomtatott formátumú publikációkból, precíz szaktudással
- az MTMT szerzői adatfelvitelre épül és jelentős feladata a forrásközlemények mellett az idéző közlemények gyűjtése is
- egyre világosabbá vált, hogy az MTMT-be történő adatfelvitel koordinálása olyan munkaerő kapacitást igényel a Könyvtártól, amely nem teszi lehetővé a két adatbázis párhuzamos gondozását
- nehéz döntés: 2010-zel lezártuk a helyi bibliográfia építését

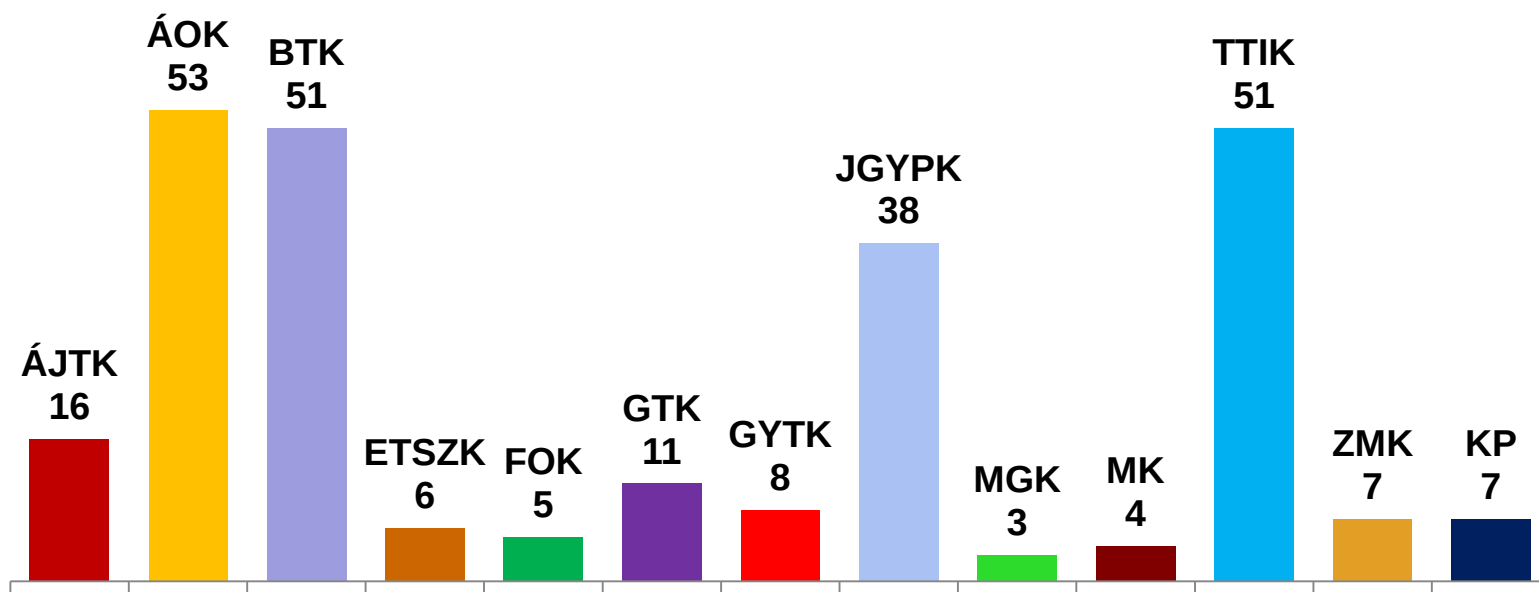
Hasonló méretű kutatóegyetem tapasztalatainak átvétele nélkül kellett stratégiát kidolgozni a nagy tömegű adatfelvitel megvalósításához, az intézmény kutatóinak, egységeinek érdekeit feltérképezve.

Nem állt rendelkezésre egyértelmű leírás az intézményi szinten működő MTMT adminisztrátorok feladatairól.

4-es szintű, intézményi MTMT adminisztrátor kijelölése.

Első feladatai:

- a program használatának elsajátítása,
- az SZTE intézményi hierarchiájának kiépítése az MTMT-ben
- jelenleg összesen **272 egység**

Workshop, 2013. March 26-28.

Az MTMT használatának bevezetése

7

- kapcsolattartás az MTMT központi adminisztrációjával
- a Könyvtár néhány munkatársának felkészítése a program használatára
- központi adminisztrátor által vezetett szerzői és adminisztrátori konzultációk szervezése
 - **szükséges**, mert speciális tudást igényel az addig ismeretlen program
 - **nem elegendő**, mert ritkán szervezhető

Kapcsolatfelvétel az SZTE 12 karának vezetőségével

A Könyvtár Szakreferensi Osztálya személyes konzultáción tájékoztatta az adott kar vezetését az Egyetem csatlakozásáról, az MTMT előnyeiről, használatát igénylő eljárásokról, pályázatokról, a kari MTMT felelősök (adminisztrátorok) kijelölésének szükségességéről.

Egységek adminisztrátorainak kijelölése

- különböző az egyes karokon, helyi könyvtár lététől is függ

5-ös szintű MTMT adminisztrátorok feladatainak kidolgozása

- az egységhez tartozó szerzők, alegységek alapadatainak karbantartása
- a szerzők által feltöltött összes publikáció formai ellenőrzése
- duplumok kezelése egység szinten
- **publikációk hozzárendelése az egységhez**
- ...

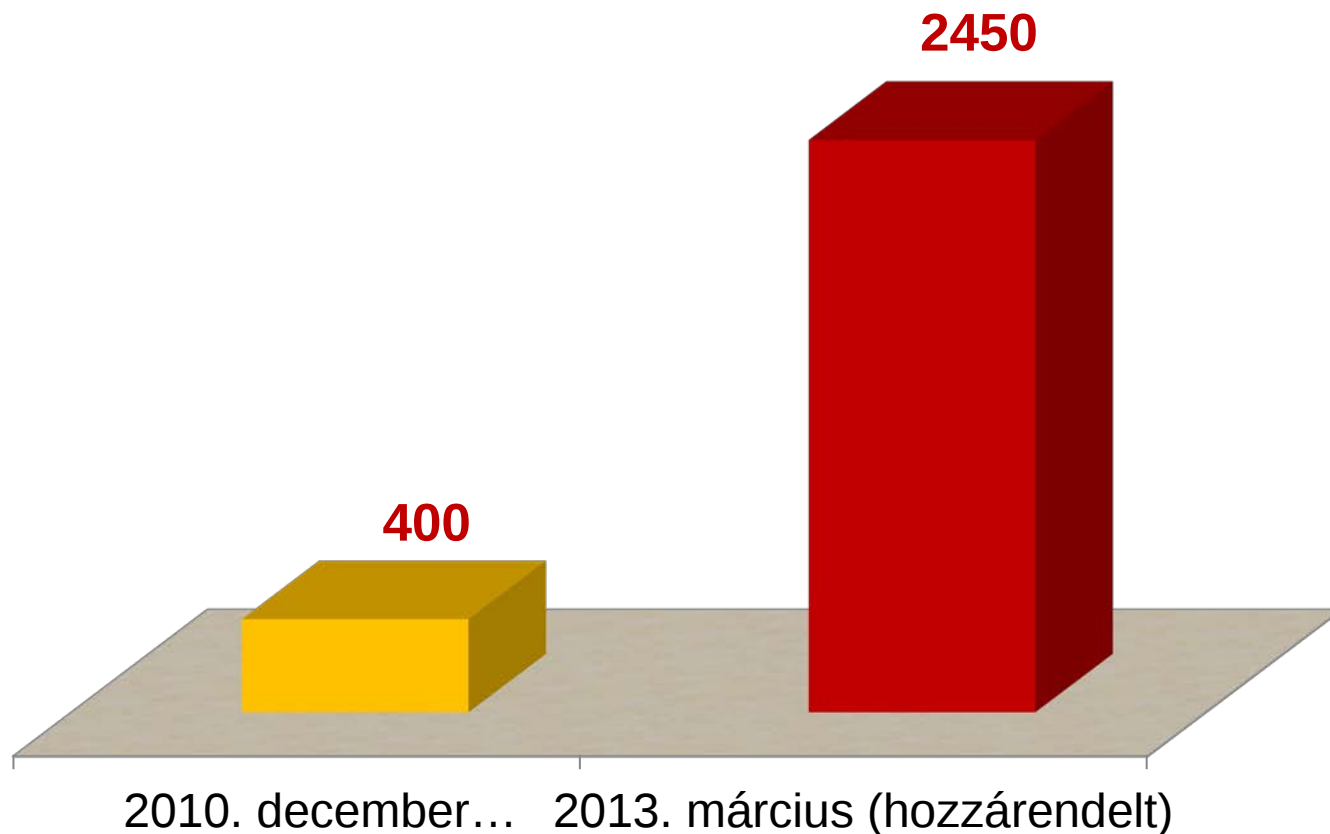
Nagy számú szerzői konzultáció szervezésére van szükség

- minél szélesebb körben fel kell hívni rájuk a figyelmet
- tájékoztatni kell a szerzőket az előmeneteleiket, pályázataikat érintő MTMT adatbeviteli kötelezettségekről

Ki kell építeni egy adminisztrátori rendszert az SZTE-n

- **cél:** a nagyobb karokon a kari adminisztrátor mellett a kisebb egységeknek külön MTMT adminisztrátora legyen
- megvalósításához adminisztrátori képzés helyi kidolgozására van szükség
- **problémák:**
 - újabb feladat a már **túlterhelt munkatársak** számára
 - az egységek vezetőinek **ismerethiánya** az MTMT-ről
 - **nem megfelelő** számítógépes, publikációs **ismeretekkel** rendelkező, motiválatlan adminisztrátorok kijelölése
 - a kijelölt felelősök **felkészítésének akadályozása**, szükségességének megkérdőjelezése
 - az MTMT használatát előíró nagyobb karok **rövid határidővel** szakszerű szerzői adatbevitelt, képzett adminisztrátorokat várnak

Az SZTE valamely egységében dolgozó, regisztrált szerzők száma az MTMT-ben

Az SZTE egységeiben dolgozó, 5-ös szintű MTMT adminisztrátorok száma jelenleg: ~110

- az SZTE oktatóinak/kutatóinak/PhD hallgatóinak száma (2012): ~ 2300

Adminisztrátori képzések 2011. novembertől

- ~ 30 tanfolyam
- ~ 180 alkalom
- átlagosan 3 óra időtartam
- érintett adminisztrátorok száma: ~ 130 fő

Szerzői konzultációk 2011. novembertől

- ~ 80 alkalom
- időtartam: 3 óra
- érintett szerzők száma: ~ 400 fő

Rekordszámok 2011. júliusától (SZTE egységeihez rendelt szerzők)

- ~ 39 000 forrásközlemény
- ~ 100 000 idéző rekord

Előnyök	Hátrányok
A rendszer közvetlen, online adatfelvitelre épít, speciális helyi szoftverigény nélkül, webes felületen	
„csak” interneteléréssel rendelkező számítógép szükséges a program használatához	a szerzői adatfelvitelt nem mindig előzi meg a program használatának elsajátítása
nem szükséges helyi hardver és fejlesztői kapacitás	a speciálisan helyi igények kielégítése hosszadalmasabb, vagy elmarad
	az országos elterjedés, a felhasználók számának jelentős megnövekedése komoly gondokat okoz a program futásában, gyorsaságában

Előnyök	Hátrányok
Lehetővé vált a könyvtár online szolgáltatási körének kibővítése, a régebben működő szolgáltatások korszerűsítése	
Jól karbantartott publikációs listából a tudományometriai adatok gyorsan lekereshetők, a listák sok szempont alapján kinyerhetők az adatbázisból	<i>a szakszerűtlen adatfelvitel nem helytálló adatokhoz vezet</i> <i>a felvitt rekordok ellenőrzése nagyon sok időt igényel</i>

Előnyök

Hátrányok

Egyre több pályázat beadásának feltétele a pályázó publikációs adatainak rögzítése az MTMT-ben.

Az Egyetem és egységeinek finanszírozásakor a publikációs tevékenység mutatóját az MTMT-ből szolgáltatott adatok fogják képezni.

egységes követelmény, egységes forma, több helyen felhasználható publikációs lista, tudománymetria táblázatok az MTA Osztályainak követelményeit figyelembe véve

folyamatos változásokon átmenő, nem végleges rendszertől várnak megbízható adatokat, rendszeres központi, illetve társszerzői, vagy adminisztrátori rekordmódosítások mellett

az adatokat egyetemi fokozatszerzési eljárásokban, pályázatok elbírálásakor egységes szempontok érvényesülésével tudja felhasználni az intézmény is

a pályázók a program bonyolultságát későn felismerve az utolsó pillanatban kérnek segítséget

Szorgalmazni kell, hogy az intézményhez tartozó oktatók/kutatók a pályázati határidő lejárta előtt **időben kérjék MTMT listájuk intézményi ellenőrzését** (MTA Doktora cím, habilitációs pályázat, stb.).

Az adatok feltöltése **folyamatosan**, ne kampányszerűen történjen.

Több ezres szerzői létszám mellett jól karbantartott listákat csak **jól képzett helyi MTMT adminisztrátorok** közreműködésével lehet létrehozni. Ideális esetben képzésüknek meg kell előznie a szerzői adatfeltöltést.

Adminisztrátori rendszer

- a szerzőkkel személyes kapcsolatban lévő helyi adminisztrátorok megfelelő **programismerettel** tudják csak hatékonyan végezni az adott egység publikációinak gondozását
- az adminisztrátorok jogosultsága olyan hozzáférést biztosít az adatbázis rekordjaihoz, amely **nagy felelősséggel jár**, képzés nélkül nem adható ki adminisztrátori jog
- nem megfelelő MTMT adminisztrátor kijelölése kimondottan **hátrányosan érintheti az adott egységet** (hiányos tudományometriai adatszolgáltatás)
- az adminisztrátorok képzése nem csak az alaptanfolyamból áll, **továbbképzések** szervezésével folyamatosan biztosítani kell tudásuk szinten tartását és a program változásainak megismertetését
- az adminisztrátori rendszer kiépítésének hosszabb távú célja nem egymástól elszigetelten tevékenykedő, hanem különösen intézményen belül, de más intézmények MTMT adminisztrátoraival **is közvetlenül együttműködő**, a programot jól ismerő munkatársak hálózatának kialakítása

Az SZTE és a Klebelsberg Könyvtár hozzájárulása az MTMT hatékony működéséhez

17

Tudatosan törekszünk arra, hogy az MTMT bizottságaiban az SZTE képviselete ne csak formális legyen. Képviselőink az SZTE Klebelsberg Könyvtár vezetői, akik felkészülten vesznek részt a bizottságok munkájában, és igyekeznek tolmácsolni a helyi igényeket, kérdéseket.

Az SZTE képviselői az MTMT szakmai bizottságaiban

Program Tanács	Dr. Mader Béla főigazgató
Bibliográfiai Szakbizottság	Dr. Keveházi Katalin főigazgató-helyettes a bizottság elnöke
Információ-Technológiai Szakbizottság	Dr. Kokas Károly főigazgató-helyettes

A rendszert sok felhasználóval, számtalan tudományterületet érintően vesszük igénybe.

Nagy számú szerző és MTMT adminisztrátor felhasználói tapasztalatait gyűjtjük össze, amelyeket átadunk a program fejlesztőinek.

Az SZTE Klebelsberg Könyvtár a program használata közben felmerülő problémákat igyekszik helyben megoldani, ezzel részben mentesítve az MTMT központi adminisztrációját.

Kapcsolatot tartunk hasonló méretű csatlakozott intézmények MTMT adminisztrátoraival, a megszerzett tapasztalatok átadásával segítve egymást az MTMT bevezetésében (PTE, SE, DE).

Folyamatosan kapcsolatot tartunk a központi adminisztrátorokkal, kérdések, kérések megfogalmazása mellett egyre inkább igyekszünk segíteni őket feladataik végrehajtásában.

Az SZTE és a Klebsberg Könyvtár hozzájárulása az MTMT hatékony működéséhez

19

<http://www2.bibl.u-szeged.hu/index.php/e-szolgáltatások/mtmt-tudomanymetria>

Betűméret [Nagyobb](#) [Visszaállítás](#) [Kisebb](#)

SZTE KLEBELSBERG
KÖNYVTÁR

Főoldal Magunkról Elérhetőségek Nyitva tartás Programok Beszerzési javaslat

Beiratkozás Olvasói terek Katalógusok Szolgáltatások **E-szolgáltatások** E-források Különgyűjtemények

Oktatóknak

Könyvtárosoknak

MTMT, tudománymetria

Konzultáció szerzőknek

Konzultáció
adminisztrátoroknak

USA felsőoktatás (AFIK)

Európai Dokumentációs
Központ (EDK)

Vendégoldalak

[A Szegedi Tudományegyetem
Egyetemi Könyvtára nyerte
2010-ben „A Könyvtárügyért”
kitüntetését.](#)

HUNGARIAN LIBRARY

MTMT, tudománymetria

Eszközök és szolgáltatások a tudományos teljesítmény méréséhez az SZTE Klebsberg Könyvtárban

Az Egyetemi Bibliográfia és a Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT) – [ismertetés](#)

Az SZTE Klebsberg Könyvtár tudománymetriai szolgáltatásai:

- MTMT konzultáció
 - [szerzők számára](#)
 - [adminisztrátorok számára](#)
- PhD elérés és az MTMT
- Impakt faktor adatok
- Iszazolás tudományos teljesítményről (kinevezések, habilitáció)
- Az MTA Doktora tudományos címre történő pályázat benyújtásához
- Publikációs / hivatkozási lista
- MTMT és ODT – feltöltési útmutató
- Egyetemi, kari, intézeti (statistikai) adatszolgáltatás
- Tudományos publikációk tárolása az MTMT-hez kapcsolódó helyi repozitóriumunkban
- Tudományos publikációk feltöltése az MTMT-hez kapcsolódó helyi repozitóriumunkba (az SZTE KK pénzdíjas szolgáltatása)
- Az SZTE MTMT adminisztrátorai és elérhetőségeik
- A tudománymetriával kapcsolatos legfontosabb dokumentumok gyűjteménye (MTMT, repozitórium, határozatok, segédanyagok)

Gyorslinkek

- E-folyóiratok tudományterületek szerint
- Szakolvasótermi jelzetek
- E-folyóiratok betűrendben
- Raktári kéréseim
- Túra űrlap

Gyorskeresés a
katalógusban

Szerző:

Cím:

Csak a folyóiratok címében: ☐

Keresés

Részletes keresés a
katalógusban

SZTE Könyvtárak

EPA - HUMANUS -
MATARKA közös kereső

A Könyvtár minőség-
biztosítási rendszerébe
beemeltük az MTMT
feltöltés koordinálását, az
egyes munkafolyamatok
szabályozásával.

Folyamatosan bővítjük
honlapunk MTMT-vel
foglalkozó oldalait.

Networkshop, 2013. március 26-28.

Köszönöm a figyelmet!